
Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk

Barnehager og skoler i Iveland

2016

Innhold

INNLEDNING	2
<i>Planen omhandler:</i>	2
OVERORDNET MÅLSETTING	3
<i>Tidlig innsats:</i>	3
<i>Spesialpedagogisk saksgang med et inkluderende perspektiv:</i>	3
<i>Systemperspektiv:</i>	4
IVELANDSSKOLENES LÆRINGSSYNS:	6
KARTLEGGING OG TILPASSET OPPLÆRING I SKOLEN	6
<i>Forholdet mellom tilpasset opplæring, ordinær opplæring og spesialundervisning</i>	6
OPPLÆRINGEN SKAL LEGGES TIL RETTE SLIK AT ELEVENE SKAL KUNNE BIDRA TIL FELLESSKAPET OG OGSÅ KUNNE OPPLÈVE GLEDEN VED Å MESTRE OG NÅ SINE MÅL. ALLE ELEVER SKAL I ARBEIDET MED FAGENE FÅ MØTE UTFORDRINGER DE KAN STREKKE SEG MOT, OG SOM DE KAN MESTRE PÅ EGEN HÅND ELLER SAMMEN MED ANDRE.....	6
KOMMUNAL STANDARD FOR KARTLEGGING:	7
SPESIALUNDERVISNING	11
<i>Fase 1: Ordinær opplæring- bektmringsfasen</i>	12
<i>I denne fasen får eleven ordinær opplæring, og ikke spesialundervisning. Fasen kjennetegnes ved at noen på skolen, foreldrene eller eleven stiller spørsmål ved om eleven får tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen. Årsaken til bekymringen kan være at eleven strever faglig eller sosialt.</i>	12
<i>Fase 2: Henvisning til PP- tjenesten</i>	12
<i>Når skolen mener at eleven, til tross for forsøk med ulike tiltak ikke vil kunne få et tilfredsstillende utbytte, skal rektor gjøre en formell henvisning til PP-tjenesten som skal foreta en sakkyndig vurdering av elevens behov.</i>	12
<i>Fase 4: Vedtaksfasen</i>	12
<i>Etter at PP-tjenesten har oversendt sin sakkyndige vurdering til skolen, skal skolen vurdere og avgjøre om eleven har rett til spesialundervisning.</i>	12
<i>Fase 6: Evaluering og veien videre</i>	12
<i>Denne fasen består i at skolen vurderer elevens utvikling og hvordan opplæringstilbudet fungerer. Grunnlaget for vurderingen er årsrapporten og IOP. Fasen er regulert i §§ 5-1 og 5-5.</i>	12
AKTUELLE LOVER:	12
KLAGE	14

Innledning

Plan for spesialpedagogisk arbeid er tenkt å være en hjelp til barnehager, skoler, PPT og kommune for å sikre gode rutiner og tilrettelegging for alle barn. Vi ser spesialpedagogisk arbeid som en naturlig del av barnehagers og skolars arbeid. Spesialpedagogiske tiltak er omfattet av egne regler, men utgangspunktet for all pedagogisk virksomhet er likevel det samme.

Overordnet målsetting er delvis felles for barnehager og skoler. De har likevel ulikt regelverk: barnehageloven og opplæringsloven. Vi velger derfor å dele opp planen i forhold til dette.

Alle barn, unge og voksne med særskilte behov har, etter sakkyndig tilråding, rett til spesialpedagogiske tiltak. Med unntak av aldersgruppa 16 – 20 år, er det den enkelte primærkommunen som har ansvaret for å gi dette tilbudet. Ungdom mellom 16 og 20 år har sitt tilbud gjennom videregående skole, som er et fylkeskommunalt ansvar. Denne gruppa omtales bare når det gjelder samarbeid mellom kommune og fylkeskommunen

Iveland kommune samarbeider med voksenopplæringa i Vennesla for å gi undervisningstilbud til voksne. Planen omhandler ikke denne gruppa.

Planen omhandler:

- Spesialpedagogisk hjelp for barn under opplæringspliktig alder.
- Plan for kartlegging og tilpasset undervisning og rutiner for spesialundervisning for skolene i Iveland

Overordnet målsetting

Visjon, Kvalifisert for framtida:

I Iveland får alle barn og unge muligheten til å bli den beste utgaven av seg selv. De mestrer grunnleggende ferdigheter og er kompetente for videre utdanning og arbeidsliv.

Hovedmål , Inkluderende læringsmiljø:

Skoler og barnehager har et inkluderende læringsmiljø slik at alle barn og unge får økt utbytte av det ordinære pedagogiske tilbudet.

Effekt mål:

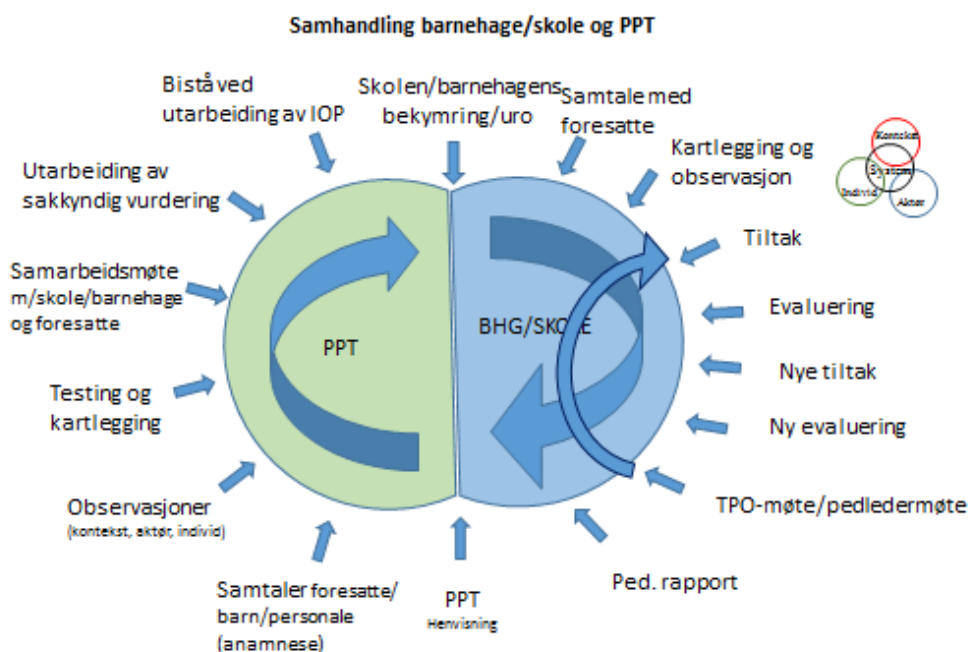
1. Barnehagen og skolen har et inkluderende læringsmiljø som fremmer opplevd tilhørighet, trygghet, trivsel og læring.
2. Læringsmiljø i barnehager og skoler er under kontinuerlig utvikling til fordel for alle barn og unges sosiale og faglige utvikling.
3. Redusere omfanget av segregerende tiltak overfor barn som trenger særskilt tilrettelegging.

Tidlig innsats:

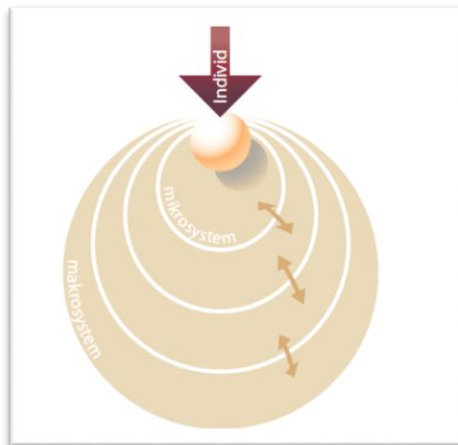
Innsats på et tidlig tidspunkt i barns liv, og tidlig inn gripen når problemer oppstår eller avdekkes i førskolealder, i løpet av grunnopplæringen eller i voksen alder.

Tidlig innsats er førende for alle som jobber med barn, unge og familier – enten det er barnehage, skole, kommunalt hjelpeapparat eller spesialisttjenesten

Spesialpedagogisk saksgang med et inkluderende perspektiv:

Systemperspektiv:

Det enkelte individ er i interaksjon/samspill med ulike sosiale systemer. Den enkelte påvirker helheten og blir selv påvirket av denne helheten. Ut fra systemperspektivet er det helheten og samspillet med omgivelsene som er problemskapende, ikke individet alene.

En systemisk forståelse av handlinger og atferd innebærer derfor at det foregår en interaksjon mellom omgivelsene og det enkelte individ.

Systemteoretisk tilnærming innebærer at vi flytter fokus fra individet til miljøet/sammenhengen det lever i, og ser individet i samspill med de ulike sosiale systemene som det er en del av. Vi jobber med faktorene rundt, og tiltak settes inn for å rette opp ubalanser I det ligger å mobilisere flest mulig innsatsområder rundt barnet/eleven som kan bidra til å løse den enkeltes behov.

Plan for kartlegging og
tilpasset undervisning

Rutiner for
spesialundervisning

Ivelandsskolenes læringssyn:

I Ivelandsskolene skal **alle** oppleve **trygghet, trivsel** og **læring**.

Alle tilhører fellesskapet, og skal bli den beste utgaven av seg selv.

Hjem og skole skaper sammen **trygghet**, for at læring kan skje.

Ivelandsskolene skaper **trivsel** gjennom oppmuntring og gode relasjoner.

Læreren legger til rette for **læring**, og har høye forventninger til elevenes innsats og læringsutbytte.

Elevene har ulike utgangspunkt, bruker ulike læringsstrategier og har ulik progresjon i forhold til nasjonalt fastsatte kompetansemål. Opplæringen skal oppmuntre elevene ved blant annet å klargjøre målene for dem og legge til rette for varierte og målrettede aktiviteter. Elevene skal få, men også selv kunne velge oppgaver, som både utfordrer og gir mulighet til utforskning, alene eller sammen med andre. Vurdering og veiledning skal bidra til å styrke deres motivasjon for videre læring. (Fra læreplanverket for kunnskapsløftet –prinsipper for opplæringen)

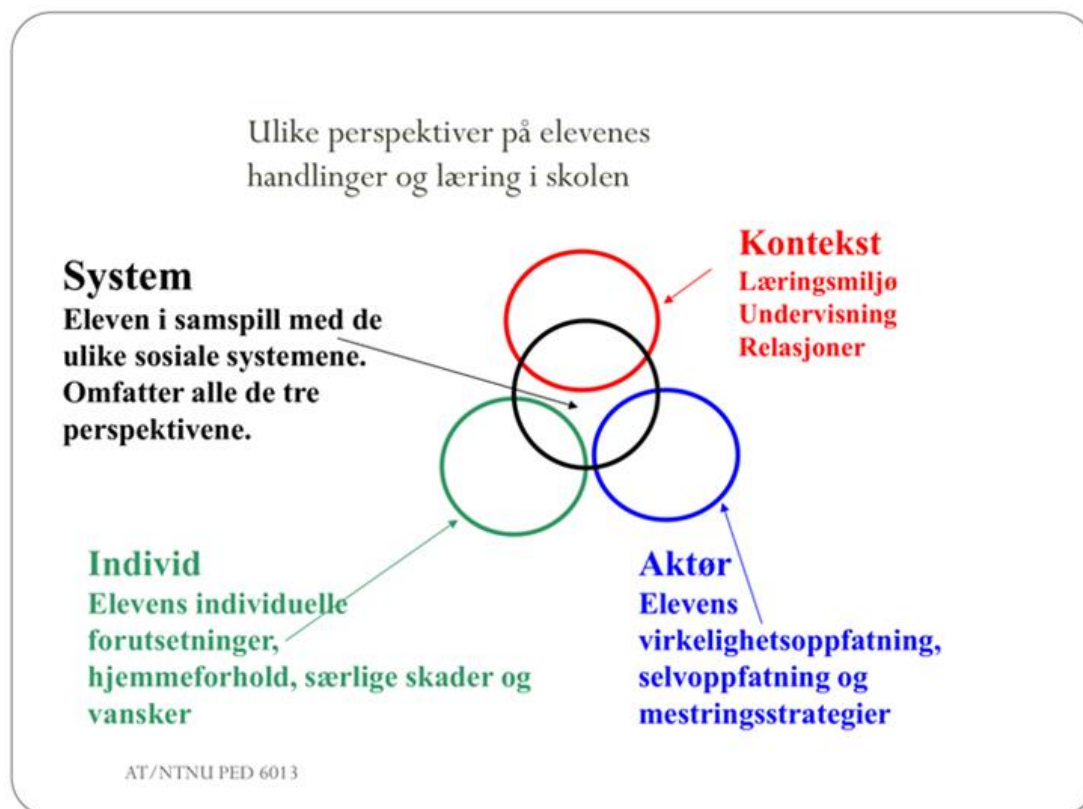
Kartlegging og tilpasset opplæring i skolen

Forholdet mellom tilpasset opplæring, ordinær opplæring og spesialundervisning

Prinsippet om tilpasset opplæring favner både den ordinære opplæringen og spesialundervisning. Skolens evne til å gi elevene opplæring som ivaretar deres faglige og sosiale utvikling innenfor rammen av ordinær opplæring, er med på å avgjøre behovet for spesialundervisning. Spesialundervisning er også tilpasset opplæring, men ikke all tilpasset opplæring er spesialundervisning. Hvordan den enkelte kommune og fylkeskommune utnytter ressursene, er avgjørende for hvordan skolen kan legge til rette for tilpasset opplæring. Tilpasning krever ekstra ressurser på lik linje med spesialundervisning. Dersom skolen ikke har de nødvendige ressursene som skal til for å tilpasse den ordinære opplæringen, så bør skolen få tilført flere ressurser, før saken henvises til PP-tjenesten for sakkyndig vurdering.

Opplæringen skal legges til rette slik at elevene skal kunne bidra til fellesskapet og også kunne oppleve gleden ved å mestre og nå sine mål. Alle elever skal i arbeidet med fagene få møte utfordringer de kan strekke seg mot, og som de kan mestre på egen hånd eller sammen med andre.

[Opplæringsloven, § 1-3. Tilpassa opplæring og tidleg innsats](#)

Kommunal standard for kartlegging:

Gode kartlegginger danner et viktig utgangspunkt for oppfølging av elevens faglige utvikling. Uten oppfølging, målrettede tiltak og tidlig innsats har gode kartleggingsrutiner ingen virkning. Kartleggingen skal brukes som utgangspunkt for kontinuerlig, lærings støttende undervisningsvurdering slik at skolene blir i stand til å følge elevenes læringsutbytte i forhold til kompetansemålene i Kunnskapsløftet og i forhold til elevenes evner og forutsetninger. Resultatene fra kartleggingen skal derfor utgjøre en del av den daglige praksisen på skolene og skal brukes aktivt i samhandling med elever og foreldre. Oppfølgingstiltak må knyttes tett til kartleggingsresultatene. Systematisk kartleggingsarbeid på alle klassetrinn er grunnlaget for å kunne tilpasse undervisningen.

Skolene i Iveland har egne rutiner for kartlegging, tilvarende rutinene for Kristiansandskolen

Skolene utarbeider systemer for å forberede, gjennomføre og følge opp resultater etter kartleggingen.

Under ligger års hjul over kartlegginger i Iveland skole:

Trinn	Obligatorisk kartlegging- vurdering	Utføres	Registrering
<i>1-3.klasse</i>			
<i>Ansvar</i>	<i>Kontaktlærer/faglærer</i>		
1. Trinn	Bokstavtesten Uke 34-38 Uke 1-4 Uke 21-24 Kartlegging av leseferdighet Kartlegging av tallforståelse og regneferdighet	3 ganger i løpet av året Vår (Udir) Vår (Udir)	På egne skjema I vokal (før mai) I Vokal (før mai)
2. Trinn	Gjentatt lesing som høytlesing <i>Ola lager en hest (luketekst ikke utarbeidet)</i> Kartlegging av leseferdighet Kartlegging av tallforståelse og regneferdighet	Uke 36/39 Vår (Udir) Vår (Udir)	Eget skjema/ exel (før nov) I vokal (før mai) I Vokal (før mai)
3. Trinn	Gjentatt lesing som høytlesing <i>De rosa skoene (luketekst ikke utarbeidet)</i>	Uke 36/39	Eget skjema/exel

	Kartlegging av leseferdighet	Vår (Udir)	I vokal (før mai)
	Kartlegging av tallforståelse og regneferdighet	Vår (Udir)	I Vokal (før mai)
	Kartlegging av engelsk lesing og lytting	Vår (Udir)	I Vokal (før mai)
4-7. klasse			
<i>Ansvar</i>	<i>Kontaktlærer/faglærer</i>		
4. Trinn	Gjentatt lesing som høytlesing <i>Alarmen går (luketekst ikke utarbeidet)</i>	Uke 36/39	Eget skjema/exel
	Ordkjedetesten	Uke 22/24	I Vokal (i løpet av juni)
	Kartlegging av digitale ferdigheter	Vår (Udir)	Rapporter tilgjengelig i PAS
5. Trinn	Nasjonal prøve i lesing	Høst	Retningslinjer Udir
	Nasjonal prøve i regning	Høst	Retningslinjer Udir
	Nasjonal prøve i engelsk	Høst	Retningslinjer Udir
	Læringsstøttende prøve i skriving	Når som helst (Udir)	Resultater oppbevares på skolen og brukes i undervisvurdering

6. Trinn	Læringsstøttende prøve i regning Læringsstøttende prøve i lesing	Når som helst, om ønskelig flere ganger (Udir)	Resultater oppbevares på skolen og brukes i undervisvurdering
7. Trinn	Læringsstøttende prøve i regning 5-7 klasse	Når som helst, om ønskelig flere ganger (Udir)	Resultater oppbevares på skolen og brukes i undervisvurdering
8-10. Klasse			
<i>Ansvar</i>	<i>Kontaktlærer/faglærer</i>		
8. Trinn	Nasjonale prøver i lesing	Høst	Retningslinjer Udir
	Nasjonale prøver i regning	Høst	Retningslinjer Udir
	Nasjonale prøver i engelsk	Høst	Retningslinjer Udir
	Læringsstøttende prøve i skriving Læringsstøttende prøve i digitale ferdigheter	Når som helst, om ønskelig flere ganger (Udir)	Resultater oppbevares på skolen og brukes i undervisvurdering
9. Trinn	Nasjonale prøver i lesing	Høst	Retningslinjer Udir
	Nasjonale prøver i regning	Høst	Retningslinjer Udir
	Læringsstøttende prøve i regning 8-10 klasse	Når som helst,	Resultater oppbevares på

		om ønskelig flere ganger (Udir)	skolen og brukes i undervisvurdering
10. Trinn	Læringsstøttende prøve i regning 8-10 klasse Vårprøve 10. trinn norsk, engelsk og matematikk	Når som helst, om ønskelig flere ganger (Udir) Vår	Resultater oppbevares på skolen og brukes i undervisvurdering Resultater oppbevares på skolen og brukes i undervisvurdering

Spesialundervisning

Utdanningsdirektoratet publiserte i 2014 en veileder for spesialundervisning. I denne veilederen finner du informasjon om handlingsrommet skolene har til å tilpasse den ordinære opplæringen slik at elevene får et tilfredsstillende utbytte. Du finner også informasjon om når retten til spesialundervisning trer inn og om saksgangen.

[Udir- veileder for spesialundervisning](#)

Faser i saksgangen for spesialpedagogisk hjelp

Fase 1: [Ordinær opplæring- bektmringsfasen](#)

I denne fasen får eleven ordinær opplæring, og ikke spesialundervisning. Fasen kjennetegnes ved at noen på skolen, foreldrene eller eleven stiller spørsmål ved om eleven får tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen. Årsaken til bekymringen kan være at eleven strever faglig eller sosialt.

Fase 2: [Henvisning til PP- tjenesten](#)

Når skolen mener at eleven, til tross for forsøk med ulike tiltak ikke vil kunne få et tilfredsstillende utbytte, skal rektor gjøre en formell henvisning til PP-tjenesten som skal foreta en sakkyndig vurdering av elevens behov.

Fase 3: [Sakkyndig vurdering av elevens behov](#)

Dette er fasen hvor PP-tjenesten utreder og gir en tilråding til skolen om eleven har behov for spesialundervisning eller ikke. Fasen er i hovedsak regulert i bestemmelsene om rett til spesialundervisning § 5-1, sakkyndig vurdering § 5-3, nærmere om saksbehandlingen § 5-4 tredje ledd og PP-tjenesten § 5-6.

Fase 4: [Vedtaksfasen](#)

Etter at PP-tjenesten har oversendt sin sakkyndige vurdering til skolen, skal skolen vurdere og avgjøre om eleven har rett til spesialundervisning.

Fase 5: [Planlegging og gjennomføring](#)

Planleggings- og gjennomføringsfasen starter når skolen har fattet et enkeltvedtak som gir eleven rett til spesialundervisning. Planleggingsfasen handler blant annet om utforming av individuell opplæringsplan (IOP). Fasen er regulert i §§ 5-1 og 5-5.

Fase 6: [Evaluering og veien videre](#)

Denne fasen består i at skolen vurderer elevens utvikling og hvordan opplæringstilbudet fungerer. Grunnlaget for vurderingen er årsrapporten og IOP. Fasen er regulert i §§ 5-1 og 5-5.

Aktuelle lover:

- [Opplæringsloven § 5](#)
- [Barnelova § 30](#)
- [Forskrift til opplæringsloven](#)

Rutiner for spesialpedagogiske tiltak, Iveland kommune

Elever i grunnskolen:

Tids- punkt	Tiltak	Gjennomføring/ Ansvar	Hvordan
Aug/sept	Utarbeide IOP – kopi til foreldre	Spes.lærer, <u>kontaktlærer</u> , koordinator	<i>Mal 1</i>
Sept	Informere foreldrene om retten til fritak for vurdering med karakter i fag med IOP.	Koordinator/ <u>rektor</u>	Informasjon, <i>Mal 2</i>
Okt	Melding fra barneskole til ungdomsskole om elever som har spesialundervisning i 7. kl Melding frå barnehage til skole om barn som spesialpedagogisk hjelp	<u>Rektor i barneskulen</u>	
Kontinuerlig	Melde fra til klassestyrer om elever med behov for særskilt hjelp i undervisninga. Melding til spes.ped.koordinator/rektor. Tilvisning til PPT med samtykke frå foreldre Møte med PPT.	Lærer, foreldre, andre <u>Kontakt.lærer</u> Koordinator/kontaktlærer Aktuelle k.lærarar, koordinator/ <u>rektor</u>	Muntlig <i>Mal.3</i>
Mai/juni	Samrådsmøte barnehage/skole om barn som har hatt spesialpedagogisk hjelp i barnehagen	PPT Styrer, koordinator og PPT	
Mai/juni	Enkeltvedtak m/oppl. om klagerett	<u>Rådmann.</u> Delegert rektor	<i>Mal .6 og 6a</i> <i>Minoritetspråklige :6b og 6c</i>
Innen 15. juni	1. Skrive årsrapport 2. Samordningsmøte barneskule – ungdomsskule om elever som har spesialundervisning.	Spes.ped.lærer/ <u>kontaktlærer/</u> koordinator Pedagogisk personale, PPT/koordinator, <u>Rektor</u>	Mal.7

Elever som skal over i VGS:

Tidspunkt	Tiltak	Gjennomføring/ Ansvar	Hvordan
September	Vurdere behov for særskilt inntak i vgs. Møte med PPT i fylket, elev og foreldre.	Spes.lærer/ <u>kontaktlærer</u> PPT/ <u>rådgiver</u> Rådgiver/ <u>PPT</u>	Eget skjema – Fylkesmannens nettside
Jan	Søknad om særskilt inntak vgs. Frist 1. februar	<u>Rådgiver</u>	Eget skjema – Fylkesmannens nettside
Jan/febr	Vurdere ped. styrkingstiltak neste skuleår - gjennomgang individnivå Tilleggsopplysning til søknad VGS. Frist 1. mars	Spes.lærer, PPT/rektor/ped.rådgiver <u>Rådgiver</u>	Eget skjema – Fylkesmannens nettside
Innen 15.mai	Sakkyndig vurdering med tilråding om omfang og innhold Foreldresamtaler	PPT Kl. styrer, rådgiver,	

Klage

Eleven/foreldrene kan klage både på avslag om rett til spesialundervisning, på innholdet i enkeltvedtaket om spesialundervisning, på saksbehandlingen og på manglende oppfyllelse av enkeltvedtaket. Det er Fylkesmannen som er klageinstans. Fristen for å klage på enkeltvedtaket er tre uker fra eleven/foreldrene ble kjent med vedtaket. Selv om forvaltningsloven stiller et krav om at klagen må være reist innen tre uker, innebærer ikke dette at eleven/foreldrene er fratatt retten til å klage på enkeltvedtaket også ved et senere tidspunkt, dersom innholdet i enkeltvedtaket ikke følges. Dette betyr at eleven/foreldrene har en løpende rett til å klage på at gjennomføringen av spesialundervisningen ikke er i tråd med enkeltvedtaket.

Klagebehandling er regulert av:

- [Opplæringslova § 15-2](#)
- [Forvaltningslova § 6](#)
- [Forvaltningslova § 34](#)